

РЕШЕНИЕ

№ 6464

гр. София, 17.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 53 състав,
в публично заседание на 27.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стефан Станчев

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **11238** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл. 203 АПК, вр. чл.1, ал.2 от ЗОДОВ.

Производството по делото е образувано по искова молба от Л. В. Х. срещу Национална агенция по приходите, с която претендира ответника да му заплати сумата 1 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, за периода от 15.07.2019 г. до настоящия момент, изразяващо се в неизпълнение в достатъчна степен на задължение по чл. 59, ал.1 ЗЗЛД и по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на лични данни ЕС 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. /GDPR/а именно да гарантира достатъчно ниво на сигурност на обработваните от него лични данни на ищеца, довело до неразрешено разкриване или достъп до личните данни на ищеца, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г., алтернативно от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата. Претендира разноски.

Претендират разноски, за които представя списък по чл. 80 ГПК.

Ответник, Национална агенция по приходите в отговор към исковата молба и становище по същество оспорва иска. Представени са доказателства по опис. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представител на СГП дава заключение за неоснователност на исковата претенция.

Съдът, съобразявайки доводите на страните във връзка с доказателствата по делото,

прие следното.

С определение 3061/26.02.2020, а.д.[ЕИК], задължително за съда, ВАС е указал допустимост на иска.

Безспорно по делото е, че поради нерегламентиран достъп, в следствие на престъпни действия, осъществен на 15.07.2019 г., е изтекла информация от информационните масиви на НАП, съдържаща лични данни на милиони български граждани.

По делото е представен ненаименован и незаверен препис от съобщение до неустановен адресат за разпространени данни, като съдът не го приема, но приема за доказани общоизвестни факти.

За доказване изпълнение на задълженията си, произтичащи от регламента и закона, ответникът е представил по делото Политика по информационна сигурност на НАП, Версия 3.0, май 2016г., Методика за оценка на риска – Приложение № 3 към процедура ПФИС 7, Версия 1.1, ноември 2015г., Инструкция № 2/08.05.2019г. за мерките и средствата за защита на лични данни, обработвани в НАП и реда за движение на преписки и заявяване на регистри, Заповед № 3-ЦУ-1436/15.10.2018г. на изпълнителния директор на НАП, с която са утвърдени указания за обработване и съхраняване на данни, Заповед № ЗЦУ-746/25.05.2018г. на изпълнителния директор на НАП, с която е утвърдена политика за защита на личните данни в НАП /приложена към заповедта/, Процедура „Оценка на риска за информационната сигурност“, номер ПФИС 7, версия В, Заповед № ЗЦУ-586/30.04.2014г. на изпълнителния директор на НАП за внедряване считано от 01.05.2014г. на Система за управление на сигурността на информацията в НАП. Посочените документи са приети като доказателства по делото и не са оспорени от ищцовата страна. Видно от предоставена от КЗЛД информация е, че в КЗЛД не е установено наличието на висящо или приключило производство пред комисията, инициирано от ищеца срещу НАП. Във връзка с пробив и нерегламентиран достъп до лични данни на граждани, срещу ответника е издадено НП № 004/20.08.2019 г. от председател на КЗЛД. Няма доказателства административно наказателното производство да е приключило с влязъл в сила акт. За доказване на претърпени неимуществени вреди от страна на ищеца, по делото са ангажирани доказателства – свидетелски показания от г-н З., за изживени притеснения от страна на ищеца във връзка с изтекли лични данни. Свидетелят не установи реално настъпили вреди.

Съгласно чл. 203, ал. 1 от Глава единадесета на АПК, исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица се разглеждат по реда на тази глава. Съгласно чл. 203, ал. 2 от АПК, за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на ЗОДОВ. Според разпоредбата на чл.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковете се разглеждат по реда установен в АПК. Следователно за да възникне право на иск за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки, а именно: - незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината, при или по повод изпълнението на административна дейност; - вреда - имуществена или неимуществена; - пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Под

вреда следва да се разбира отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно защитените от правото имуществени и неимуществени интереси на увредения, а под „пряка и непосредствена“ - тази вреда, която следва закономерно от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на компетентния административен орган по силата на безусловно необходимата връзка между тях. При липсата на който и да е от елементите на фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 203 от АПК, във вр. с чл. 1 от ЗОДОВ.

В настоящия случай липсват предпоставки за ангажирането на отговорността на държавата по смисъла на ЗОДОВ.

Ищецът претендира присъждане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди, в следствие на незаконосъобразно бездействие от страна на служители на НАП, изразяващо се неизпълнение на задължения, произтичащи от чл. 59, ал.1 от ЗЗЛД, чл.24 и чл.32 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/ 679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/.

Съгласно разпоредбата на чл.59, ал.1 от ЗЗЛД администраторът на лични данни, като отчита естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете за правата и свободите на физическите лица, прилага подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира и да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с този закон. При необходимост тези мерки се преразглеждат и актуализират. Това императивно предвидено негово задължение се съдържа и в нормата на чл.24 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/ 679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/, а в чл.32 са предвидени конкретните мерки които следва да се предприемат. Тези разпоредби обаче не регламентират конкретни задължения, респ. действия на приходната агенция, свързани с опазване на личните данни, неизпълнението на които да съставлява незаконосъобразно бездействие. Следва да се има предвид, че когато става въпрос за незаконосъобразно бездействие, нормата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ има предвид незаконосъобразно фактическо бездействие по см. на чл.256 АПК, т.е. бездействието на административен орган по задължение, произтичащо пряко от нормативен акт или което той е длъжен да извърши по силата на закона. Задължението, като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактно, а конкретно регламентирани в Конституцията, законите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се отграничи кога тяхното неизпълнение има за последица реализирането на отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. Следва да бъде установено конкретно деяние, което да представлява неправомерно бездействие от страна на НАП, и именно то да е довело до нерегламентирания достъп, въз основа на който личните данни да бъдат разпространени. Така наведените доводи на ищеца за липса на подходящи и ефективни мерки организационни и технически мерки следва да бъдат безспорно установени и по категоричен начин да става ясно, че задълженията на администрацията са останали неизпълнени или лошо изпълнени и именно те да са причината за неправомерния резултат. Няма спор, че е налице противоправно деяние, извършено от трети лица. Въпрос на доказване, но не в това производство е целта и резултатността на престъплението, ако такова се докаже от държавното обвинение. Но то само по себе си не обосновава извод, че е следствие от незаконосъобразното бездействие на ответника да изпълни нормативно предвидените с регламента и закона задължение да осигури достатъчна надеждност и сигурност на информационната си система и да защити физическите лица във връзка с

обработването на личните им данни. В хода на събиране на доказателства от страна на ответника се представиха доказателства, от която става е видно, че задълженията предвидени с регламента са изпълнени. Това са споменатите по-горе Политика по информационна сигурност на НАП, Версия 3.0, май 2016 г., Методика за оценка на риска – Приложение № 3 към процедура ПФИС 7, Версия 1.1, ноември 2015г., Инструкция № 2/08.05.2019 г. за мерките и средствата за защита на лични данни, обработвани в НАП и реда за движение на преписки и заявяване на регистри, Заповед № ЗЦУ-1436/15.10.2018 г. на изпълнителния директор на НАП, с която са утвърдени указания за обработване и съхраняване на данни, Заповед № ЗЦУ-746/25.05.2018 г. на изпълнителния директор на НАП, с която е утвърдена политика за защита на личните данни в НАП /приложена към заповедта/, Процедура „Оценка на риска за информационната сигурност“, номер ПФИС 7, версия В, Заповед № ЗЦУ-586/30.04.2014 г. на изпълнителния директор на НАП за внедряване считано от 01.05.2014 г. на Система за управление на сигурността на информацията в НАП. Цитираните вътрешноведомствени актове са издавани в изпълнение изисквания на ЗЗЛД, Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/ 679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/. Какво е било фактическото бездействие на администрацията в изпълнение на тези изисквания, не се установи, от една страна, а от друга – не се установи, начина, по който администрацията е следвало да се противопостави на извършването престъпление.

Изложеното до тук води до извода за недоказаност на исковата претенция, относно наличието на незаконосъобразен акт, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, което достатъчно основание за нейното отхвърляне. Въпреки това съдът намира за необходимо да изложи мотиви и по отношение на твърденията в исковата молба за настъпване на вреда. Субективното изживяване е достатъчно лично, за да бъде обсъждано от съда. Реални щети/вреди не са настъпили. В исковата молба се твърди, че ищецът е преживял стрес, безпокойство, притеснение и опасения за възможна злоупотреба с личните му данни. Няма спор, че наличието на лични данни в публичното пространство е възможно да предизвика отрицателни емоции у всеки човек. Съдебната практика обаче е категорична, че настъпилите неимуществени вреди следва да не са хипотетични и евентуални, а реални. Преживеният стрес, безпокойство и притеснение, следва да са такива, че да доведат до трайно изменение в ежедневно битовите навици и поведение на ищеца. С други думи чувството на стрес и безпокойство трябва да са довели до реална промяна в поведението на ищеца. Житейски погледнато, в случай на такова нерегламентирано посегателство спрямо личните данни на човек, последният следва да предприеме активно поведение, с цел да защити своите интереси, но при реална заплаха за сигурността му. Такива доказателства не са ангажирани от ищеца. Свидетелските показания се кредитират от съда, до степента на споделени притеснения, което е важно за всеки, чиито лични данни са разкрити по престъпен начин.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема за недоказана претърпяната от ищеца вреда, изразяваща се в стрес, притеснение, заплаха, от незаконосъобразното бездействие от ответника. Доколкото в настоящото производство по реда на чл.204, ал.4 АПК не бе установено незаконосъобразно бездействие на ответника, както и настъпили вреди, причинна връзка е безпредметно да бъде обсъждана и следва да се приеме, че също не е налице.

По изложените съображения съдът намира за неоснователен предявеният иск с правно

основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В производството по ЗОДОВ ищец не дължи на ответника заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 ЗОДОВ, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 144 АПК и чл. 143 АПК. Липсата на изрична уредба в ЗОДОВ, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете, означава, че такова не се дължи.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Л. В. Х. иск за сумата от 1 000 (хиляда) лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г., алтернативно от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата срещу Национална агенция по приходите, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, изразяващо се в неизпълнение в достатъчна степен на задължение по чл. 59, ал.1 ЗЗЛД и по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на лични данни ЕС 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. /GDPR/. Решението може да се обжалва пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението.

Съдия: